

de mededelende zin (the statement)

1	2	3	4	5	6
onderwerp (subject)	werkwoord (verb)	tijd (time)	plaats (place)	rest (the rest)	infinitief w.w. (the infinitive)
↓	↓	↓	↓	↓	↓
Ik	ga	vandaag		mijn auto	halen.
* I will get my car today.					
Ik	ben			Peter.	
* I am Peter.					
Ik	ben	in de vakantie	naar Tjechië		geweest.
* I went to Tjechië during the holiday.					
Ik	wil	morgen		de lessen	voorbereiden.
* Tomorrow I want prepare the lessons.					

tijd (time)	werkwoord (verb)	onderwerp (subject)	plaats (place)	rest (the rest)	infinitief w.w. (the infinitive)
↓	↓	↓	↓	↓	↓
Vandaag	ga	ik		mijn auto	halen.
* Today I will get my car.					
Morgen	wil	ik			pianospelen.
* Tomorrow I want to play the piano.					
Morgen	wil	ik		de lessen	voorbereiden.
* Tomorrow I want prepare the lessons.					

de vragende zin (the interrogative sentence)

1	2	3	4	5
vraagwoord (the interrogative)	werkwoord (w.w.) (verb)	onderwerp (subject)	rest (the rest) tijd / plaats (time /place)	infinitief werkw. (the infinitive)
↓	↓	↓	↓	↓
Hoe	doe	je	dat?	
* How do you do that?				
	Bent	u	Jan?	
* Are you Jan?				
Wat	willen	jullie		drinken?
* What do you want to drink?				
	Willen	jullie	morgen naar het strand?	
* Tomorrow you want to go to the beach?				
Hoe laat	vertrekken	jullie	vandaag van huis?	
* How late do you leave the house today?				

de voegwoorden (conjunctions)

Je kunt twee hoofdzinnen met elkaar verbinden met behulp van een voegwoord.

(You can join two main sentences by using a conjunction article.)

want, omdat	because	geeft een reden / waarom?	gives a reason / why?
maar	but	tegenstelling	contradiction
dus	so	gevolg	consequence
en	and	verbindt twee zinnen	joins two sentences
of	or	geeft een keuze aan	gives a choice

Ik ben vandaag met de fiets. - Mijn auto is stuk.

Ik ben vandaag met de fiets, want mijn auto is stuk.

* I am using my bicycle today, because my car has broken down.

Kees studeert. - Paul kookt.

Kees studeert en Paul kookt.

* Kees is studying and Paul is cooking.

Meestal ga ik met de auto. - Soms neem ik de trein.

Meestal ga ik met de auto, maar soms neem ik de trein.

* I usually go by car, but sometimes I take the train.

Wil je een kopje koffie. - Heb je liever thee?

Wil je een kopje koffie, of heb je liever thee?

* Would you like a cup of coffee, or do you prefer tea?

De trein is net weg. - Ik moet een uur wachten.

De trein is net weg, dus ik moet een uur wachten.

* The train has just left, so I have to wait an hour.

Welk voegwoord moet ik gebruiken? Kies uit: want, maar, of, en, omdat

1. Ik drink nooit melk, ik vind het niet lekker.
2. Ik drink wel melk, ik vind het niet lekker.
3. Jij drinkt melk ik drink thee.
4. Drink je melk wil je thee?
5. Jan drinkt koffie, Petra drinkt thee.
6. Wil je koffie wil je liever thee?
7. Ik ga niet zwemmen, ik ben verkouden.
8. Ik wil wel komen, ik kan niet lang blijven.
9. Murat heeft geen zakgeld meer, hij heeft gisteren een boek gekocht.
10. Thu is een Vietnamees meisje, Jing-Gi is een Chinese jongen.
11. Zullen we naar het strand gaan, zullen we naar het bos gaan?
12. Ik moet weg, kom ik te laat.
13. Mijn zus wilde nieuwe schoenen kopen, ze kon geen mooie vinden.
14. De trein is al vetrokken, over tien minuten komt er weer één.

voegwoorden van tijd (conjunctions of time)

Woorden die gebruikt worden om de hoofdzinnen te verbinden met een bijzin.

In dit geval komt het werkwoord aan het einde van de zin.

(Words which are used to join main sentences with a subordinate sentence.

In this case the verb comes at the end of the sentence.)

sinds (sedert)	since	voor(dat)	before
als (wanneer)	if (when)	nadat	after
zolang	as long as	terwijl	while, whereas
zodra	as soon as	toen	then
nu	now	tot(dat)	until

Hij heeft niet meer gewerkt, sinds hij ziek geworden is.

* He hasn't worked since he became ill.

Ik zal een auto kopen, als ik geld heb.

* I will buy a car when I have money.

Zolang het nog kan, loop ik elke dag een stukje.

* As long as possible I walk every day a

Zodra ik thuis ben, begin ik met koken.

* As soon as I am home, I begin with cooking.

Nu ik niet naar buiten kan, kan ik lekker een boek lezen.

Now I cannot go outside, I can read a book.

Voordat de bel ging, had hij zijn tas al ingepakt.

* Before the bell rang, he had already packed his bag.

Nadat hij zich gewassen had, kleeedde hij zich aan.

* After he washed himself, he got dressed .

Terwijl moeder de was doet, speelt Annie met haar pop.

* Annie plays with her doll, while mother does the laundry.

Ik heb mijn fiets gekocht, toen ik in Amsterdam was.

* I bought my bicycle when I was in Amsterdam.

Ik wacht hier binnen, totdat de regen ophoudt.

* I wait inside, until the rain stops.

Maak er één zin van.

1. Ik ga met je mee. Jij vindt het leuk (als)

2. We waren blij. We mochten naar huis. (toen)

3. Henk deed boodschappen. Hij ging eten koken. (voordat)

4. We gingen weg. We waren klaar. (zodra)

5. Ik maak eerst mijn huiswerk. Ik ga televisie kijken. (voordat)

6. Ik ga naar bed. Ik heb mijn huiswerk gemaakt. (nadat)

7. Jan pakt zijn tas in. Hij gaat naar school. (voordat)

8. Saida luistert naar de radio. Zij maakt haar huiswerk. (terwijl)

9. Jasin gaat een brommer kopen. Hij heeft genoeg geld. (als)

10. Vader ging naar de markt. Hij had de krant gelezen. (toen)

voegwoorden voor een reden (conjunctions of reason)

omdat	as, because	aangezien	seeing that, since
daar (omdat)	as, because	doordat	because
zodat	so that		

Ik ga naar school, omdat ik nog veel leren moet.

* I go to school, because I still have a lot to learn.

Ik neem een paraplu mee, daar/omdat er regen voorspeld is.

* I take an umbrella, because they predicted rain.

Willem liep door de modder, zodat zijn schoen vies werden.

* Willem walked through the mud, so his shoes got dirty.

De wedstrijd is afgelast, aangezien het slecht weer was.

* Seeing that the weather was bad, the game was cancelled.

Jan is geslaagd voor zijn examen, doordat hij goed gestudeerd heeft.

* John passed his exam, because he studied well.

Vul één van de volgende voegwoorden in: **doordat**, **zodat** of **omdat**.

1. De was is weer nat geworden, het is gaan regenen.
2. Mijn auto deed het niet, ik nu te laat ben.
3. Doe allemaal je uiterste best, we zullen winnen.
4. De leraren staken, ze meer salaris zullen krijgen.
5. André had zijn les niet geleerd, hij een onvoldoende kreeg.
6. De regering wil bezuinigen, er te veel geld uitgegeven wordt.
7. Het ijs is niet sterk genoeg, het nog maar twee nachten vriest.
8. De vloer is nat, het dak gelekt heeft.

Kies het juiste voegwoord. (Choose the right conjunction)

1. Hij komt niet naar school, **maar/want** hij is ziek.
2. Hij zit in de trein, **maar/want** hij heeft geen kaartje.
3. Wil je thee **en/of** wil je koffie?
4. Ik heb twee kinderen: een zoon **en/of** een dochter.
5. Paula komt met de bus naar school, **want/maar** zij heeft geen auto.
6. Wat wil je graag doen vandaag: zwemmen **maar/of** wandelen?
7. Nico wil graag mee naar de film, **of/maar** hij heeft geen tijd.
8. De cursisten komen naar de les, **maar/want** ze willen Nederlands leren.
9. Zal het morgen regenen, **of/want** zal de zon schijnen?
10. Morgen gaan we naar zee, **maar/want** de zon zal schijnen.

Voegwoord

Overzicht voegwoorden

Een voegwoord voegt twee zinnen samen.

Twee hoofdzinnen

• en	Hij leest een boek en zijn broer kijkt televisie.	naast elkaar / tegelijk
• maar	Logeren vind ze leuk maar ze mist haar eigen huis ook.	tegenstelling
• of	Wil je koffie of wil je thee?	keuze
• want	Ik drink koffie want dat lust ik graag.	reden
• dus	Het is droog dus we kunnen naar buiten gaan.	conclusie

Een hoofdzin en een bijzin

Tijd

• wanneer	Ik bepaal zelf wel wanneer ik naar bed ga.	dan, op het moment dat
• als	Je mag naar huis, als je werk klaar is.	dan, voorwaarde
• terwijl	Ik schil de aardappels, terwijl jij de groente schoonmaakt.	tegelijkertijd
• zodra	Hij komt zodra hij klaar is.	zo gauw als
• voordat	Voordat ik aan tafel ga, was ik mijn tanden.	daarvoor
• voor	Voor ik naar bed ga, poets ik mijn tanden.	daarvoor
• nu	Het wordt echt lente in de stad, nu het weer warmer wordt.	op het moment
• toen	Hij wilde net bellen, toen zijn vriend het café binnen kwam.	op dat moment
• nadat	Ik doe het licht uit, nadat ik de deur op slot heb gedaan.	daarna

Tijdsduur

• zolang als	Het was stil in huis, zolang als de kinderen weg waren.	hoelang
• totdat	Het was stil in huis, totdat de kinderen thuis kwamen.	tot aan
• sinds	Ze voelt zich gelukkig, sinds ze getrouwd is.	vanaf

Oorzaak, gevolg, reden, doel

• doordat	Ik kwam te laat, doordat de brug open stond.	oorzaak
• zodat	Het heeft hard geregend, zodat er overal plassen liggen.	gevolg
• zo..... dat	Het heeft zo hard geregend, dat er overal plassen liggen.	gevolg
• waardoor	Het heeft hard geregend, waardoor er overal plassen liggen.	gevolg
• omdat	Ik ga naar de film, omdat ik daar zin in heb.	reden
• opdat	Kom op tijd, opdat we vroeg kunnen vertrekken.	doel (ook: zodat)

Voorwaarde

• als	Je mag naar huis, als je werk klaar is.	voorwaarde
• indien	Je mag naar huis, indien je werk klaar is.	voorwaarde, formeel
• mits	Je mag naar huis, mits je werk klaar is.	voorwaarde (met nadruk!)
• tenzij	We gaan naar het bos, tenzij het regent.	behalve als

Tegenstelling

• hoewel	Ze gaat naar het feest, hoewel ze niet uitgenodigd is.	tegenstelling
• ofschoon	Hij wil graag optreden, ofschoon hij geen talent heeft.	tegenstelling
• ondanks dat	Ze blijft optimistisch, ondanks dat ze slechte resultaten haalt.	tegenstelling

Vergelijking

• zoals	Reken de som maar uit, zoals je dat op school geleerd hebt.	hetzelfde
• alsof	Ze renderen, alsof er iemand achter ze aan zat.	het lijkt zo

dat en of - (indirecte rede)

• dat	Hij zegt dat ze naar Canada gaan.	wat? - zeker
• dat	Het is fijn dat het weekend is.	wat? - zeker
• of	Hij vraagt of ze met vakantie weg gaan.	wat? - onzeker
• of	Het is niet zeker of zhet morgen mooi weer is.	wat? - onzeker